IV. NUMIZMATIKA

Vytautas Aleksiejūnas

TRAKŲ MIESTO XV-XVII A. MONETŲ LOBIS (1991 M.)

Trakų lobį sudaro 352 monetos ir vienas sidabrinis dirbinys. Lobis rastas sudėtas į ąsotėlį, kuris buvo 1,5 m gylyje. Šalia ąsotėlio aptiktas 40-50 cm skersmens akmuo. Jis, matyt, turėjo ženklinti paslėpimo vietą.

Ąsotėlis

Ąsotėlis žiestas, paviršius angobuotas. Išlikę bespalvės ir žalios glazūros puošimai. Ąsotėlio aukštis 13,5 dugno skersmuo 9, storiausios vietos skersmuo 12, kaklelio skersmuo - 7cm. (pav.). Ąsotėlis buvo be ąselės. Tai liudytų, jog vertybės paslėptos inde, kuris netiko naudojimui buityje.

Lobyje rastas sidabrinis dirbinys, (pav.). Jis sveria 3,68 g. Tai 29,8 mm aukščio ir 8,3 mm pločio vamzdelis su rutulio formos, 12,7 mm skersmens galu. Jame yra devynios skylutės. Tarp vamzdelio ir rutulio-pertvarėlė, kurioje taip pat nedidelė skylutė. Dėl šio dirbinio paskirties yra dvi nuomonės: jis galėjo būti

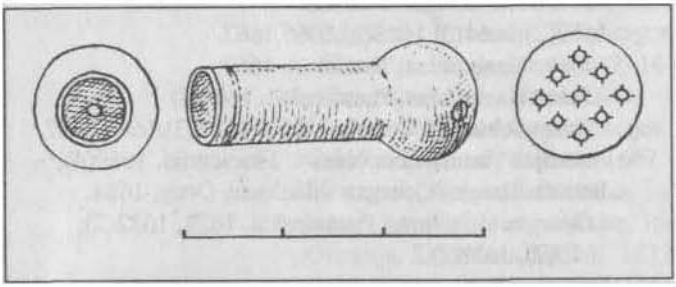

Sidabrinis dirbinys

raštininko kanceliarinė priemonė (tekstui nusausinti), arba kunigo šlakstytuvas.

Labai svarbu, kad į IEM pateko visas lobis, kuriame aptiktos daugiau nei dešimties valstybių monetos. Gausumu išsiskiria monetos, kaldintos Ispanijos Nyderlanduose ir Jungtinėse Nyderlandų provincijose. Šios monetos sudaro apie puse. viso lobio vertės.

Vėlyviausia lobio moneta - Jono Sobieskio laikų 1683 m. šeštokas. Tad lobis galėjo būti paslėptas pačioje XVII a. pabaigoje.

Monetų sąrašas:

Lietuva. Aleksandras. Pusgrašis. Be datos.
-.Žygimantas Augustas. Dvidenariai. 1566 (2). 1570 (3).
-.Zigmantas III Vaza. Grašiai. 1626,1627.
-.Zigmantas III Vaza. Šilingas. 1617.
-.Zigmantas III Vaza. Dvidenariai. 1611, 1620 (3), 1621 (6).
-.Jonas Kazimieras. Pusantrokas. 1652.
Lietuva-Lenkija. (Ryga). Zigmantas III Vaza. Šilingai. 1596,160?.
Lenkija. Kazimieras Jogailaitis. Pusgrašis. Be datos.
-.Jonas Albrechtas. Pusgrašis. Be datos.
-.Aleksandras. Pusgrašis. Be datos.
-.Žygimantas I. Pusgrašis. 1507.
-.Zigmantas III Vaza. Trečiokai. 1622 (7).
-.Zigmantas III Vaza. Grašis. 1606.
-.Zigmantas III Vaza. Pusantrokai. 1616,1620,1621(8),1622(21),1623(28), 1624(22),1625(15),1626(4),1627(2),16??(14).
-.Jonas Kazimieras. Ortai. 1659,1668.
-.Jonas Kazimieras. Auksinai. 1663(4),1664(3),1665(4),1666(2),?(1).

-Jonas Kazimieras. Šeštokai.
1662(2),1664(3),1665(3),1666,1667.
-.Jonas Kazimieras. Trečiokas. 1662.
-Jonas Kazimieras. Pusantrokai. 1662(2).
-.Jonas Sobieskis. Šeštokai. 1679,1681(3),1683,168?.
Austrija (Viena). Leopoldas I. 3 kreiceriai. 1669(4).
Brandenburgas. Georgas Vilhelmas. Ortas. 1624.
-.Georgas Vilhelmas. Pusantrokai. 1621,1622(2),
1623(2), 16??(2).
Ispanijos Nyderlandai.
Albertas ir Elžbieta. Brabantas. Antverpenas. Patagonai.
1618, be datos(l).
-.Brabantas. Briuselis. Patagonai. 1620, be datos(2).
-.Brabantas. Antverpenas. 1/2 patagono. 1619, be
datos(l).
-.Brabantas. S.Hertogenbošas. 1/2 patagono. 1617,
-.Brabantas. Antverpenas. 1/4 patagono.
1616(2),16??(l),be datos(5).
-.Brabantas. Briuselis. 1/4 patagono. Be datos(3).
-.Brabantas. S.Hertogenbošas. 1/4 patagono. 1619.
-.Flandrija. 1/4 patagono. 1612, be datos(13).
-.Tomas. 1/2 patagono. Be datos(l).
-.Tomas. 1/4 patagono. 16??, be datos(4).
Pilypas IV. Artua. 1/2 patagono. 1628.
-.Artua. 1/4 patagono. 1627.
-.Brabantas. Antverpenas. Patagonai.
1625,1636,1650,1653,1655,1656.
-.Brabantas. Briuselis. Patagonai. 1623,1634,1645.
-.Brabantas. Antverpenas. 1/2 patagono. 1624.
-.Brabantas. Briuselis. 1/2 patagono. 1624.
-.Brabantas. Antverpenas. 1/4 patagono. 1645,1656.
-.Brabantas. Briuselis, 1/4 patagono 1624,
1626,1627(2),1628,1645,1656.
-.Brabantas. ?. 1/4 patagono. 1626.
-.Flandrija. Patagonai. 1623,1648,1652.
-.Flandrija. 1/4 patagono. 1631(3),1640,1655,1660.
-.Tomas. Patagonai. 1625,1632,1646,1658,165?.
-.Tomas. 1/2 patagono. 1655.

-.Karolis II. Brabantas. Briuselis. Patagonai. 1672,1680.
-.Brabantas. Briuselis. 1/2 patagono. 1681.
-.Flandrija. Patagonai. 1674(2),1678.
-.Flandrija. 1/2 patagono. 1679.
Jungtinės Nyderlandų provincijos.
Cviolis. Sidabrinis dukatas. 1667.
Deventeris. Sidabrinis dukatas. 1666.
Kampenas. Sidabrinis dukatas. 1662.
Olandija. Sidabrinis dukatas. 1672.
Overiselis. Sidabrinis dukatas. 1659.
Vak.Frizija. Sidabriniai dukatai. 1662,1672(3).
Vak.Frizija. 1/2 sidabrinio dukato. 1662.
Prancūzija. Liudvikas XIV. Ekiu. 1648,1652,1660.
(1660 m. kaldintos monetos dvipusio skydo pirmame lauke įmušta šešių lapelių, 1,5 mm skersmens rozetė).
-.Liudvikas XIV. 1/2 ekiu.
1650,1651(2),1653,1655(2),1662,1665,1666.
Prūsija. Georgas Vilhelmas. Pusantrokai. 1624(3), 1625(2), 1626(4).
-.Fridrichas Vilhelmas. Ortas. 1674.
-.Fridrichas Vilhelmas. Šeštokai. 1682(2),1683,16??(3).
-.Fridrichas Vilhelmas. Šilingas. 1669.
Rusija. Michailas Fiodorovičius. Kapeika.
Silezija (Opole). Leopoldas I. 1/2 kreicerio. 1674.
Silezija (Brigas dab. Bžegas). Leopoldas I. 1/4 grašio (groschel). 1673.
Švedija (Stokholmas). Karolis XI. 2 markės.
1668,1670,1673.
Švedija (Ryga). Gustavas Adolfas. Pusantrokai. 1624(3).
Švedija (Elbingas dab. Elbliongas). Gustavas Adolfas. Šeštokas. 1659.
-.Gustavas Adolfas. Pusantrokai.
1629,1630(2),1632(3),1633(4),?(l).
-.Kristina. Pusantrokai. 1634(2),1635(3).
Švedija (Livonija). Kristina. Pusantrokai. 1648(2).
Karolis XI. Pusantrokas. 1669.
Vokietija (Šventoji Romos imperija). Emdenas.
Ferdinandas III. Florinas. Be datos.
Moneta panaši į Aukso Ordos dirhemą. (Ag,P-0,73 g).